

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ОЛИМПИАДА ПО ФИЗИКА, ОБЛАСТЕН КРЪГ, 18 февруари 2023 г.
Тема за 8. клас (втора състезателна група)

Задача 1. Кинематика

Обект с пренебрежими размери се движи праволинейно и еднопосочно. Първоначално движението е равнозакъснително с начална скорост $v_0 = 20 \text{ m/s}$ в продължение на 3 s. След това обектът се движи равномерно за 6 s с достигнатата скорост $v_3 = 5 \text{ m/s}$. После движението е равноускорително в продължение на 5 s, при което се развива скорост $v_{\text{кр}} = 15 \text{ m/s}$. В последната секунда от движението си обектът се движи равномерно с така достигнатата скорост.

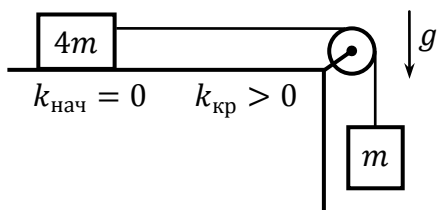
- а) Колко е големината на началното ускорение a_0 на обекта? Определете ускорението a_{10} , след като са изминали 10 s от началото на движението. [2 т.]
- б) Намерете скоростта v_2 на обекта, когато са изминали 2 s от началния момент. Колко време Δt след това е нужно, за да стане скоростта отново равна на v_2 ? [2,5 т.]
- в) Определете пътя s_5 , изминат от обекта за първите 5 s от движението му. На колко е равен пълният изминат път $s_{\text{кр}}$? [3,5 т.]
- г) Каква е средната скорост $\bar{v}_{10}$ на обекта за първите 10 s от движението? [2 т.]

Задача 2. Свободно падане

Малко топче е пуснато да пада свободно от неизвестна височина h над земната повърхност. След време $T = 1 \text{ s}$ от двойно по-малка височина е пуснато надолу второ малко топче. Дадено е, че когато двете топчета се намират на една и съща височина над земната повърхност, скоростта на първото топче е три пъти по-голяма от скоростта на второто топче. Приемете, че земното ускорение е $g = 10 \text{ m/s}^2$. Съпротивлението на въздуха да се пренебрегне.

- а) Определете колко време t_{12} изминава от началния момент (когато е пуснато първото топче) до момента, когато двете топчета се намират на една и съща височина над земната повърхност. [2 т.]
- б) Намерете първоначалната височина h , от която пада първото топче. С каква скорост $v_{\text{кр}}$ то се удря в земята? [4 т.]
- в) На каква височина h_2 се намира второто топче в момента на удара на първото топче в земната повърхност? Определете скоростта v_2 на второто топче в този момент. [2 т.]
- г) Колко време $\Delta t_{\text{уд}}$ изминава между ударите на двете топчета в земята? [2 т.]

Задача 3. Трупчета и макара

Две трупчета с неизвестни маси m и $4m$ са свързани с безмасова неразтеглива нишка, както е показано на фигурата вляво. Нишката е прекарана през неподвижна безмасова макара. Първоначално системата се движи равноускорително с неизвестно ускорение a , докато лявото трупче се намира върху гладка област от хоризонталната повърхност (с нулев коефициент на

триене). Тогава силата на опън на нишката е $T_{\text{нач}} = 0,8 \text{ N}$. След това лявото трупче достига грапава област, където коефициентът на триене между трупчето и повърхността е $k_{\text{кр}} > 0$ (неизвестен), и системата започва да се движи равномерно. Може да използвате, че земното ускорение е $g = 10 \text{ m/s}^2$. Съпротивлението на въздуха да се пренебрегне.

- а) Намерете ускорението a и масата m . [5,5 т.]
- б) Определете на колко е равна силата на опън $T_{\text{кр}}$ на нишката при движението с триене и стойността на коефициента на триене $k_{\text{кр}}$. [4,5 т.]